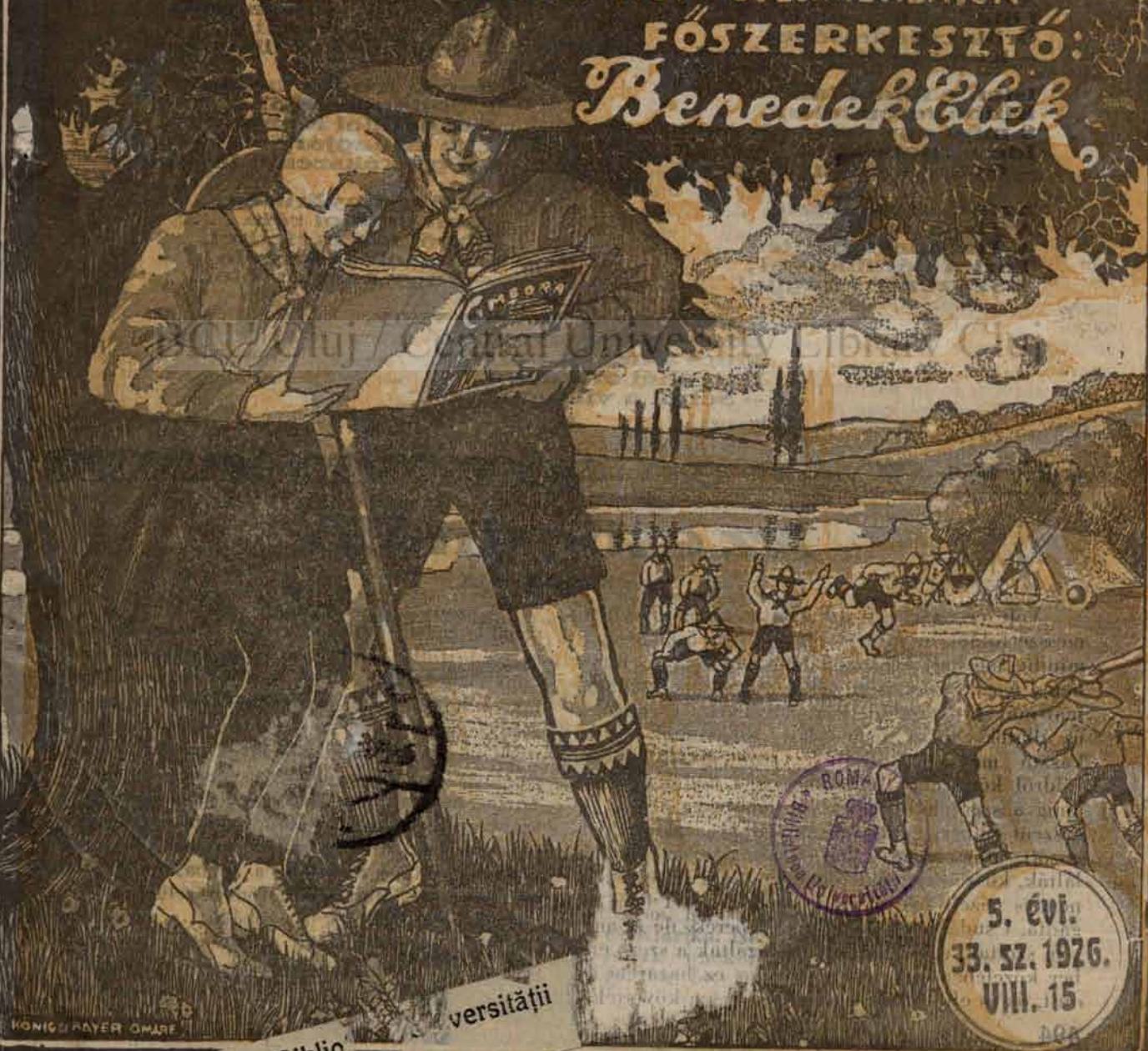

LÓRÁNT

CIMBORA

ROMÁNIA ÉS AZ UTÓDALLA-
MOK EGYETLEN MAGYARNYELVŰ
KÉPES HETI GYERMEKLAPJA

FŐSZERKESZTŐ:
Benedek Elek

KÖNIG & PAYER OMARE

Biblio versitãji

5. évi.
33. SZ. 1926.
VIII. 15.

Hortobágyon.

Irla: SZABOLCSKA MIHÁLY.

**Be szép vagy, be szép vagy,
Édes Hortobágyom,
Nincs tenéked párod,
Hetedhét országon,
– Sehól a világon.**

**Ugy szeresfem benned
Az egyenességét,
Fölötted lebegő
Örök csöndességét,
– Komoly büszkeséged.**

**Isten e földet tán
Külön teremfette,
S mint egy selyemkendőt
Ide terítette,
– Gyönyörködni benne.**

**Azián kicsipkézte
A Tisza partjával,
A Tiszapart mentén
Tarka pántlikával;
– Százezer virággal.**

**S hogy annál több legyen
A gyönyörűsége,
Habos délibábot
Himezget beléje,
– Minden nyári délre.**

**Nappal délibábot,
Este meg, este meg:
Rá néhány maradék
Csillagot veszeget,
– Szép pásztorfüzeket.**

**Barna legény bámul
E csillag lángjába,
S rá gondol a maga
Élte csillagjára:
– Egy kékszemű lányra.**

**Fájó gyönyörtűség,
Ami gondol róla . . .
Ebből terem itt, hej,
Az a sok szép nőfa
– Vagy ezer év óta.**

BCU Cluj / Cluj University Library Cluj

**Be szép vagy, be szép vagy,
Édes Hortobágyom,
Nincs tenéked párod
Hetedhét országon,
– Sehól a világon!**

(Debreczen.)

Az esőcsináló

Irla: BENEDEK ELEK.

Volt egyszer egy szentéletű ember, akinek messze földön az a híre volt, hogy az ő imádságát mindig meghallgatja az Isten. Egy nyáron rettenetes nagy szárazság volt az egész országban, már-már kiperezselődtek a növények, s emberek és állatok sokat, igen sokat szenvedtek a tik-kasztó melegség miatt. Egyszer aztán messze földről két ember felkerekedett s addig mentek, amíg a szentéletű ember falujába nem értek. De a szent embert nem találták otthon, a mezőn dolgozott, utána mentek hát. Csakhamar meg is találták, köszöntek neki illendően, de a szent ember nem is nézett feléjük, s a köszöntésüket nem fogadta. Csudálkoztak ezen az emberekr, de semmit sem szóltak, egész nap ott állogáltak a szent ember közelében, aztán este, amikor ez hazafelé indult, ők is elindultak s szép csendesen követték.

A szent ember a köpenyegét az egyik, a kapuját a másik vállára vetette, s eszímáját a kezében tartotta, s csak akkor huzta fel azt, ha valami vízhez értek. Közben olyan helyen is haladtak el, hogy a szűk ösvény két szélét tövises bokrok szegték, s itt a szent ember felgyűrte az inge ujját meg a nadrágja szárát, minek az lett a vége, hogy a tövissek jól össze-vissza szurkálták a karját meg a lábászárát. Aztán haza értek, s a szent embert az ajtó előtt fogadta a felesége díszes ruhában. A szent ember az asszonyt előre bocsátotta, utána lépett be a házba, a két ember meg mögötte. Most sem törődött velük.

Ahogy beléptek a szobába, a szent ember mindjárt vacsorához ült a feleségével meg a két fiával, de bizony az embereket egy szóval sem hívta, hogy ők is-egyenek. Az is feltűnt a két em-

bernek, hogy a szent ember a kisebbik fiúnak két darab kenyeret adott, a nagyobbiknak pedig csak egyet. Vacsora közben a szent ember halkán oda- szólt a feleségének:

— Ezek az emberek bizonyosan azért jöttek, hogy esőért imádkozzam. Gyere, menjünk fel a padlásra és imádkozzunk. Ha Isten meghallgatja imádságunkat, nem lesz rá szükségük, hogy kérjenek engem, s nem is fogják azt hinni, hogy az én imádságomra lett eső.

Felmentek a padlásra, a szent ember a padlás egyik, a felesége a másik sarkába állott s mind a ketten buzgón imádkoztak Istenhez esőért. Csakhamar arról felől, ahol az asszony imádkozott, fellegbe borult az ég és esni kezdett az eső. Aztán lejöttek a padlásról és szó nélkül visszaültek az asztalhoz. De egyszerre mégis csak megszólalt a szent ember, amikor már javában csurgott az eső.

— Hála Istennek, fohászodott, nincs szükség az én imádságomra, esik az eső.

De most már megszólaltak az emberek is.

— Láttuk, amikor imádkoztál, s hiába tagadnád, a te imádságodra lett eső. Hanem most van egy másik kérdésünk: — Egész nap oly különös volt viselkedésed, légy szives, magyarázd meg nekünk.

— Szívesen, — mondta a szent ember.

— Mért nem fogadtad a köszönésünket?

— Azért, — felelt a szent ember, — mert napszámban dolgoztam s egy percet sem akartam mulasztani a beszélgetéssel.

— Mért tetted a köpenyedet az egyik, a kapát a másik válladra, ahelyett, hogy a kapát a köpenyre fektetted volna?

— Mért a köpenyeg arravaló, hogy az ember magára vegye s nem arra, hogy kapát meg mi egyebet tegyen rá.

— Mi az oka, hogy a csizmát az egész uton a kezeden vitted, s csak akkor húztad fel, amikor vizen kellett átmenned?

— Mért a szárazföldön vigyázhatok, hogy a lábamat valami kemény vagy éles dologba meg ne sértsem, a vízben azonban nem. Ezért húztam fel a csizmát.

— Hát amikor a tövises bokrok között haladtunk át, mért tütred fel a ruhádat s szürkáltattad össze a testedet?

— Mért ami szakadás a testen esik, meg lehet gyógyítani, de a ruhán esett szakadást nem.

— S mért volt a feleséged oly diszesen felöltözve hazaérkezésedkor?

— Azért, mert tetszeni akar nekem.

— Mért engedted előre menni, s mért mentel közte és köztünk?

— Mivel nem ismertelek titeket eléggé, jobbnak találtam, hogy ő utána menjek, mint ti utánatok.

— S mért nem hívtál minket vacsorára?

— Mért láttam, hogy a kenyér nem elég nekünk meg nektek. Mért mondjam azt, mit a szívenben másként gondolok? Mely nagy bűn ez! Inkább hát semmit sem mondtam.

— Mért adtál a kisebbik fiúnak két darab kenyeret, a nagyobbiknak pedig csak egyet?

— A kisebbik egész nap az iskolában van, azért kap két darab kenyeret. A nagyobbik itthon van, ehetik, amikor akar, ezért adtam neki csak egy darabot.

— Még egy kérdésre válaszolj. — Mért jöttek az esőfellegek arról felől, ahol a feleséged állott?

— Azért, mert a feleségem egész nap itthon van és a koldusoknak kenyeret ad, ami jobb a pénznel. Mért ha én pénzt adok nekik, abból mégis kenyeret kell venniök. De van ennek egy más oka is. Rossz szomszédaink vannak, oly rosszak, hogy már kértem az Istent, bárcsak elvonná őket; ellenben a feleségem azért imádkozik, bárcsak megjavulnának. Ezért lett az ő imádságára eső, s nem az enyémre.

(Kisbaczon.)

Ingerkedés.

Írta: BÉLA HENRIK.

Egyszer volt egy kis leány,

— Alázatos szolgálója!

Van ám olyan akárhány —

— Alázatos szolgálója!

Nem is volt az lusta lány,

— Alázatos szolgálója!

Mindig kint állt az utcán,

— Alázatos szolgálója!

Aki elment mellette,

— Alázatos szolgálója!

Ő szépen köszöntötte:

— Alázatos szolgálója!

Apja hívta, anyja szólt,

— Alázatos szolgálója!

Ő mindig az utcán volt,

— Alázatos szolgálója!

Ezért sokat korholták,

— Alázatos szolgálója!

Sokszor meg is paskolták,

— Alázatos szolgálója.

(Budapest.)

Siliktár bég kastélyában.

Amikor a vásárnak vége lett, Bálinték fogadóba szállottak. Filó uram fölkészült. Pénzt rakott a társolyába.

— Próbálni kellene már valamit. Elme-
gyek Siliktár béghez. Beszélek vele, hátha ki-
tudom váltani Marikát.

Fütyentett. Előhívta a Vigyázz kutyust és a bég kastélyába indult. Amikor a bég kert-
jének a kapujához ért, egy öreg katona álli-
totta meg. Kikérdezte: mit akar? Kicsoda?

— Jól van, bevezettek! De a kutya kint várjon a kapu előtt, nehogy összemarakodjék a többi kutyával.

Vigyázz engedelmesen leült a kapu előtt és várt. Filó uramat bevezették a kastélyba és a bég elé állították. A kalmár mélyen meg-
hajolt a bég előtt.

— Vitéz Siliktár bég! Losonei kalmár va-
gyok. Bali basa irásával járom a török vá-
sárokat és finom gyolesokat árulok. Ugy hal-
lottam, hogy udvarodban egy fiatal rablányt
őriznek. Marikának hívják. Nagyon busul
utána az édes apja, aki nekem jó barátom.
Azt gondoltam, hogy megkérlek, engedd ki-
váltani azt a lányt, magammal viszem Lo-
sonera.

— Te bizonyára az új rablányomat, Mi-
riamot gondolod? Nagy kincs az. Olyan szé-
pen énekel, mint a bülbül madár! Olyan
hangja van, mint az ezüst harangnak. Nem
adom oda. De nem is adhatom. Deli Deberhán,
a hatvani basa nagyon szereti a szépen ének-
lő rablányokat. Holnap neki küldöm, sok más
ajándékkal együtt.

— Annyi pénzt adok a lányért, hogy há-
rom olyan másik rabot vásárolhatsz rajta.

— Nem lehet. Ne is beszélj gyaur! Kár
minden szóért, amivel a fülemet sérted. De
ha gyolesos vagy, megengedem, hogy valame-
lyik embereddel vásznat, gyolesot küldj az
asszonyok házába. Az asszonyok majd válo-
gatnak belőle és vásárolni fognak. Említet-
ték, hogy hiányával vannak a vászonnak, meg
gyolesnak. Hát csak küldj a portékádból.

Filó uram nagyon szomoruan ment visz-

sza a fogadóba Vigyázz kutyával. Bálint na-
gyon elkeseredett.

—Kudarccal térjünk vissza Losoneira?

Filó uram nem szólt semmit. Süket uram
azomban még nem mondott le teljesen.

— Majd én bemegyek a kastélyba a gyol-
csokkal. Legalább meglátom Marikát, tudni
fogjuk, hogy mit csinál! Egészséges-e! De
mielőtt elindulok, lenyírom a bajuszomat,
meg is borotválkozom, hogy fiatalabbat mu-
tassak!

Nagy esomó gyolesot, vásznat vetett a
vállára és megindult. A Vigyázz kutyus utá-
na. Amikor a bég kastélyához értek, az öreg
kapuőr már tudta, hogy valami gyolesos le-
gény érkezik. Beengedte hát a kertbe Süket
uramat. A Vigyázz kutya ismerte már a ren-
det, szépen leült a kapu előtt és várakozott.

Süket uram a vezetőjével végig ment a
kerti uton és a kastélynál megállottak.

No, legény, te most már kívül maradsz a
kertben és megvársz, amíg kijövök a maradék
vászonnal, meg a pénzzel.

Az öreg török bement, bezárta maga után
az ajtót. Süket uram körülnézett. Messze a
kertben egy filagória állott. Mellette karesu
lányalak rózsafákat metszett és énekelt. Bus
magyar dalt.

Hátha Marika?

Süket uram oda sietett. Csakugyan Ma-
rika volt, aki a kertben foglalatoskodott. Sü-
ket uram magyarul megszólította:

— Marika! Nem ismersz meg? Persze,
mert sima az arcom. Levettem a bajuszomat,
meg is borotválkoztam.

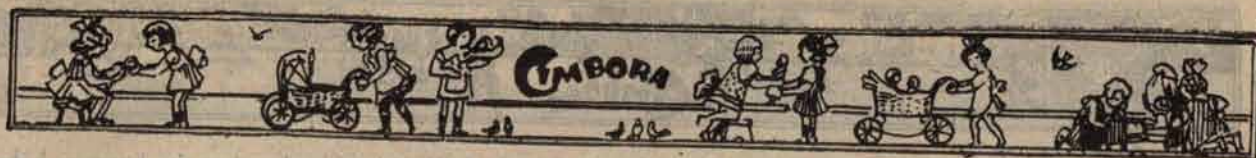
Marika megismerte a hangját.

— Dani bácsi! Dani bácsi! Hogy kerül
ide?

— Most nem érünk rá a beszédre, hanem
siessen utánam gyorsan ki a kertből. A foga-
dóban vár ránk a Filó uram.

— Nem lehet. A kert kapun nem mehet
ki senki lány ruhában, mert az ör rögtön el-
fogja.

— Mit csináljunk! Fussunk a filagóriába
eseréljünk ruhát. Marikát az én ruhámban

kieresztk a kapun, én meg majd csak kilopódom este a kerítésen át.

Marika vonakodott.

— Nincs vesztegetni való időnk. Kegvel-medet holnap Hatvanba viszik, mert Siliktár bég oda ajándékozta Deberhán basának.

— Inkább meghalok akkor!

— Látja! Csak gyorsan. Cseréljük ruhát.

Befutottak a filagóriába, ott egy vászon fal mögött ruhát cseréltek. Marika süveg alá rejtette szép nagy haját, a süveget a szemébe húzta és szaladt a kastély ajtaja felé. Akkor lépett ki a kastélyból a vén kapuőrző. Hozta ki a megmaradt gyölesot. Marika a fejére tette a véget és az arca elé lógó gyöles eltakarta a vén török elől. De az nem nagyon törődött vele. Egy erszény pénzt vetett oda neki és kivezette a kapun.

A Vigyázz kutyus a Marika nyakába ugrott vig esaholással és szaladni kezdett előtte, vezette Marikát. A fogadóhoz értek, Vigyázz

kutyus megállott egy ajtó előtt és kaparni kezdte. Az ajtó kinyílott és Bálint állott Marika előtt. Bizony nagy volt az öröm! Mind a hárman sirtak is nevettek is egyszerre. Filó uram tért magához, legelőször. — No most már elég volt az örvendezésből. Marika csak maradjon ebben a ruhában. Így jutunk csak el gyanutlanul a magyar területre. Én rögtön befogok a kocsiba és mihelyt Süket uram megérkezik, mindjárt indulunk.

Várták Süket uramat egész délután, egész este, de nem jött. Ejszaka le se feküdtek. Virasztottak, de Süket uram nem érkezett meg. Filó uram nagyot sóhajtott.

— Akárhogyan is van a dolog, nem várhatunk tovább. Hajnalban indulnunk kell. Süket uram ügyes ember, majd haza vergődik ő egyedül, gyalogosan is.

Nehéz szívvel indultak utnak. Sajnálták erősen az önfeláldozó barátot, aki bizonyosan nem tudott még elszökni a bég kertjéből.

(Folytatása következik.)

Öcsike megvendégeli Lipi bácsit.

(Levél nagyapóhoz.)

Édes nagyapóka lelkem, maga falán már nem is emlékszik Lipi bácsira, az undok Lipi papájára, akit én kedves (márminthogy Lipi bácsinak kedves) fiával együtt több rendben csuffátettem. Ő az a bácsi, aki csaknem minden nyár elején beállit az én kedves szüleimhez Balatonlellén, ahová apus rendszerint levisz minket előkurára, s úgy aztán Kisbaczonba. Egyszer úgy, mint másszor azzal állit be: Gyerekek, itt vagyok, ragyogok, mint a fekete szurok, hogy láthatlak, boldog vagyok, egy-két hétig ittmaradok! Amint láthatja, édes nagyapó lelkem, Lipi bácsi addig potyázott az én költő apámnál (kinek én a nyomába léptem), hogy költővé lett: rimes sorokban köszöntött be. Ezuttal azonban egyedül nekem szavaltta el e bájós versikét, mert kedves szüleim látogatóban voltak Balatonfüreden, magukkal vitték Andrist is, én meg egyedül maradtam otthon, hogy egész esendben irhassam meg azt a multkori levelet, amelyben Cueika néni és Cilike kisasszony rózsadombi látogatásáról számoltam be. Pardon, itthon volt Zsuzska, a szobalány is, aki egyszemélyben szakácsné is olyankor, ha anyus nincs itthon.

Érdekes, hogy anya megérezte Lipi bácsit. Azt mondta bucsuzáskor: Öcsikém, drágám, én rosszat érzek. Megérezem, hogy Lipi bácsi ma beállit. Kérlek, drágám, ugrasd meg, nehogy itt találjuk. Azt kérde, mi lesz a jutalmad? Kívánj bármit, meglesz!

Na, elutaztak anyusék, én asztalhoz ültem, tollamat tintába mártottam, s hát nem rámnnyitja az ajtót, épp abban a pillanatban, amikor nadselü gondolatomban mélyen elmerültem, Lipi bácsi! Szervusz, Öcsi! Itt vagyok, ragyogok, mint a fekete szurok, hogy láthatlak, boldog vagyok, egy-két hétig ittmaradok!

Az ám, mondtam én, de elutaztak anyusék.

Hehehe, tudom, tudom, láttam őket. Egy-más mellett szaladt el a vonatunk. Átköszöntem nekik.

Igen, igen, mondtam kissé zavartan, de hosszabb időre utaztak el...

Nekem mondd, a tanárnak? nevetett szemem közé Lipi bácsi, aki nem tanár, de tetszik tudni, Pesten ez szójárás: nekem mondd, a tanárnak? ami annyit jelent, nagyapóka

lelkem, hogy az illető rettenetes okos embernek tartja magát. Nos, nos, kérdezősködött Lipi bácsi kapok-e ebédet?

Ebédet? kérdeztem vissza. Sajna, már megebédeltünk, kedves Lipi bácsi. De tessék letelepedni, valamit összekotyvaszt Zsuzska. Addig tessék leheveredni.

Azzal otthagytam Lipi bácsit, beszóltam a konyhára Zsuzskához, hogy kotyvaszon köménymaglevest, a pecsenyének valót én azonnal hozom. S amíg ezt mondtam, már meg is volt a

nadselü gondolatom: a kert hátúijában levő tócsából békát fogok — hisz van-e finomabb pecsenye a békacombnál? Én ugyan nem ettem

soha, de hallottam is, olvastam is, hogy a békacomb igen finom annak, akinek a gyomra beveszi. Uccu, elő a horgot, szaladtam a tócsához, ahol oly édesen brekegték és kuruttyoltak Bre-

keke apóék és Kurutty anyóék, hogy valósággal elbájoltak, s csak be kellett eresztenem a horgot, a következő pillanatban már nagyot rándult és én egy jól megtermett és kövérré hizott brekekét rántottam ki a tócsából. Egy-kettő, szaladtam vele Zsuzsához, kinek stanieliben nyujtottam át, akár egy bokrétát. Megmagyaráztam neki, hogy a békacomb nagy urak kedves ele-

dele, Lipi bácsi különösen szereti, hamarosan süsse meg, de azért mégse mondja meg, hogy békacomb, hadt gondolja, hogy csirkecomb, annál kellemesebben lesz meglepve, amikor megtudja, hogy nem az.

Tíz perc sem telt belé, Lipi bácsi jóízűen csámcsogott, nem győzte dicsérni a „csirkecombot”, meg Zsuzskát, aztán mondta:

— Ejnye, ejnye, Zsuzska lelkem, szeretem ám én a csirkének a hátát is, a mellét is, hozza be csak.

Nosza, hozzá is Zsuzska, csakugy beröppent a béka hátával, mellével, de még a szájával is. Hej, szegény világ, vetett ágy! ahogy nagyapó szokta mondani a meséiben, akkorát ordított Lipi bácsi, hogy majd összeszakadt a ház, felugrott a székből, ökredezett, közben kiabált: Csirkefogó! Csirkefogó!

Ez, persze, nekem szólt, én azonban tiltakoztam e meg nem érdemelt kilüntetés ellen, mondván, hogy nem vagyok én csirkefogó, csupán békafogó! Szörnyű dühbe gurult Lipi bácsi, felkapta a táskáját, rohant ki az állomáshoz, hogy aszongya: megy Balatonfüredre, van ott neki

igaz, jó barátja, aki őt várva várja!

— Hát csak várja! — kiáltottam én utána.

Estére hazajöttek apusék s amikor elmeséltem, hogyan ugrattam meg Lipi bácsit, hárman három felé dültek a kacagástól. Végül, amikor magukhoz tértek, elmondták, hogy kétszer látták Lipi bácsit, Először átpapázott nekik, másodszor azonban alázatosan kihajolt a folyosó ablakán s kiadta a finom békacombot. Szüleim szerint, ezuttal nem ragyogott, mint a fekete szurom, de fehér volt az arca, mint a kikeleti hóvirág.

A másolat hitelül:
ELEK NAGYAPÓ

(Kisbaczón.)

Lackó cserépben.

Irta: ZSOLDOS LÁSZLÓ.

Az óriás leánya kint gyomlált a kertben: természetesen, az óriás-kertben, ahol a legkisebb fűszál is akkora volt, mint mifelénk a bokor, a fák pedig olyan nagyok voltak, mintha egyenest az égig nőttek volna. Hát amint az óriás leánya ott gyomlál-gyomlál a gaz között, egyszer csak érzi, hogy valami meleg tapadt rá az ujjára. Megnézi a kezét, hogy mi az és örömeben halkan fölsikoltott:

— Jé, be furesa kis virág!

Igazán furesa kis virág volt, Karjával meg a lábával kétségbeesetten szorította magához a leány ujját, amely olyan vastag és hosszú volt, mint egy nagy rud szalámi. Kék fiuruha volt rajta fehér matrözgallérral s szürke fürtjei alól rémulten pislogott kék szemével a borzasztó nagy leányra. Az óriásleány nagyon tudatlan lány volt, iskolába nem járt sohasem, embert pedig a mi fajtánkból még álmában sem látott; de ha látott volna, sem találhatta volna ki egykönnyen, hogy az ujjára tapadó matrözruhás, kékszemű fiu tulajdonképpen ember, mert Lackó (így hívták a matrözruhást) rémulatában oly mozdulatlanul kuporodott össze az ujjai körül, mintha meg sem tudna moccani.

Hogy mi uton-módon került Lackó az óriásék kertjébe, azt most bajos volna töviről-hegyire elmondani. Valószínűleg kint játszott a szülei kertjében, aztán kiszökött a kertből, elment csavarogni és így tévedt le valahogy arra a rejtett ösvényre, amelyik a mi országunkból egyenest az óriások országába vezet. Amelyik gyerek csavargás közben erre az ösvényre téved, az nem tud visszatérni róla többé egészen addig, amíg csak az óriások keze közé nem került. Azok aztán hamarosan elbánnak velük. Vagy rájuk taposnak véletlenül a földön, vagy ha észreveszik őket, furesa kis bogaraknak nézik és gombostüre, természetesen óriási gombostüre szurva, elteszik a rovatgyűjteményükbe, amelyekben már több ilyen csavargó gyerek így van gombostün. Lackót is bizonyosan ilyen kis bogárnak nézte volna az óriásleány, ha mozogni látta volna és akkor bizonyos, hogy őt is gombostüre szurta volna. De miuthogy ez az óriásleány, mondom, nagyon tudatlan volt, Lackó pedig meg sem mert moccani rémulatában, hát azért gondolta felőle, hogy inkább virág.

— No, ha virág, — gondolta magában az óriásleány, — akkor legjobb lesz, ha mindjárt eserépbe ültetem. És, újján a rácsavarodó fiúval, hamar elszaladt eserépert, megtöltött az óriás-eserépet földdel, aztán szép óvatosan elültette Lackót a eserépbe, vagyis térdig beleásta a eserép földjébe. A matróruhás fiu olyan peckesen állt a eserépben, akár valami szobor. Érezte, hogy ha megmoccan és észreveszik, hogy mozog, akkor vége van. Hát, inkább meg se moccan.

— Milyen szép kis virág, — gyönyörködött most benné az óriásleány. — Ejnye, hadd öntözem meg szegénykét!

S kapta-fogta a vízzel telt öntözőkannát és annak töleserén keresztül olyan hideg zuhanyt eresztett Lackó nyakába, hogy a matróruhás gyerek mindenről megfeledkezve, rémülten vetette le magát a eserépről a földre.

Talán még a nyakát is törte volna a merész ugrásban, ha az óriás leánya ugrás közben el nem kapja a markával.

A indatlan leány nem szaladásnak látta Lackó hirtelen megmozdulását, hanem azt hitte, hogy öntözés erejétől repült ki a eserépből.

— Ej, no, nem tudtam, hogy árt neki a víz. — mondotta magában a leány és miután gondosan megtörülgette Lackót, kitétte eserepestül a napra. Amikor már teljesen száraz volt, akkor az óriásleány szépen visszanyomkodta Lackó lábát a eserép földjébe, fölvitte a szobába az asztalra és így szólt hozzája:

— Na, te kényes kis virág, nem öntözlek meg többet, mert látom, hogy neked árt a víz. Hanem inkább beszurom melléd ezt a pálcikát és ehhez kötözlek hozzá, hogy megerősödjél és majd feljuss rája.

S mindjárt be is döfött Lackó mellé a földre egy hosszú, vastag szálát; ez volt a „pálcika”. Aztán előkeresett egy hajókötél-vastagságú „vékony spárgát” és azzal derekánál fogva gyöngén odakötötte a matróruhás fiut a szálához.

— Na, — szólt hozzá még egyszer, — most itthagylak és remélem, hogy mire holnap újra megnézlek, már szépen fölfutottál a pálcikára, te kényes kis virág.

Ezeket mondván, otthagya Lackót.

Az pedig az átélt rémület és hideg zuhany után végre egyedül érezvén magát, nagyott nyújtzkodott és azt mondta magában:

— Jujj, be borzasztóan éhes vagyok!

És minthogy mindenáron enni való után akart

nézni, fölmászott a melléje szurt hosszú szálfa tetejére s körültekintett. Így látta meg, hogy nem messze tőle van egy másik asztal és azon egy óriási malomkő. Azaz, hogy nem is malomkő; hanem óriási kenyér.

— No, abból én is jól fogok lakni, — szólt magában Lackó, s macskaügyességgel lemászott a fáról, utána lemászott a eserépről és az asztalról, amelyiken a eserép állott. Végre leért a földre, iszonyu mélységbe és megindult a kenyeres asztal felé.

Ment, mendegélt és nagy nehezen elérkezett a kenyeres asztalhoz. Most minden ügyességére szüksége volt, hogy fölmásszon rája, de hát utóvégre ez is sikerült. Amikor már fent volt a kenyeres asztalon, akkor előbb megpihent kicsit a szélén, mert már nagyon elfáradt. Aztán óvatosan odament a malomkőhöz, akarom mondani, óriás kenyérhez. Ez is lyukaesos volt, mint minden kenyér, csak hogy egy-egy lyukaes akkora volt rajta, hogy Lackó bármelyikbe kényelmesen befért volna. Bele is fért, mert csakugyan azt találta legokosabbnak, hogy belemászott egy ilyen kernyérlyukaesba, ott kényelmesen letérdelt s úgy kezdte rágni rajta a kenyérbelet.

Addig rágta, addig rágta a jóféle óriáskenyeret, hogy nemsokára úgy jóllakott vele, hogy moccani sem bírt többé. Le akart mászni a kirágott lyukaesból, de nem bírt. Ahogy így erőlködik, egyszerre csak észreveszi, hogy ott áll a kenyér előtt egy nagyszakállu óriás egy óriás kessel.

— Jaj, rögtön megölnek! — sikoltott rémülten Lackó és a következő pillanatban fölébredt és ámultan nézett körül.

A gyepen heverészett, nem messze a kertjüktől az út szélén. Melegen tüzött rája a nap, s ókelme bizony elfáradván a esavargásban, elaludt a fűben. És ott álmolta az egész óriás-történetet.

(Budapest.)

Csak eredeti dobozban valódi a

PURGO BAYER

Aratás után.

Irta: KADA ELEK.

Amikor jóüzüen fogyasztjuk a rétest, vagy mohón falatozunk a lágy cipóból, eszünkbe se jut, hogyha a földművelő munkás ember nem görnyedt volna a szántásban, vetésben, verítéket nem hullatott volna az aratásban, hirét se hallanók a rétesnek, ízét se éreznók a lágy cipónak. Jó buzából válik a jó tészta, de az a buza nem olyan fajta növény, mint a paraj, mely vadon nő, aztán nem marad utána egyéb, mint korhadó dudva; hanem olyan, amelynek szorgalom az ágya, áldást osztó a hervadása.

A jó magyar ember nemcsak észszel, meg karddal szolgál a hazának, hanem ott fogja meg a dolog végét, ahol éri. Akinek a sorsát úgy intézte az Isten, hogy nem a könyvből, hanem a földből tanulja a megélhetés mesterségét, hát az a kezébe veszi az éke szarvát s görnyedő testtel puhítja a vetés ágját. Nehéz dolog, de tisztességes, becsületes munka.

Hát még, ha elgondoljuk, hogy mennyit retteg az a szántó-vető ember a munkája gyümölcséért! Minden munkának az áldását az Isten tartja a kezében. A szántó-vető ember is, amikor már elvelette a buzát, naponta felfohászkodik az éghez, hogy adjon esőt, amely növezzze a gabonáját, s hárítsa el a fagyot, meg a jeget. Hanem ha aztán meghallgatja fohászatát az Isten s ad bőven áldást, hát akkor vígan peng a kasza s aratás után van olyan dárídó, hogy messzire lehállik a hire.

Amikor már rendbe hullott az éretti kalász a kasza alatt, kővékbe kötötték a buzát s az egymásra rakott kővékből a keresztek dusan lenik el a letarolt földet, összegyűl az arató nép. Kaszás legények, kalászsokat szedő lányok egyszómóba verődnek, hálát rebegnek a jó Istennek, aztán körbetelepelve megülik a vig áldomást. Gazda kedve szabadjára ereszti az ételt, italt, s a lakoma után leányok, legények összefogózza táncos lépéssel, kurjantó nótával térnek haza felé. Manci meg Zsuzska napkeltétől naplementéig sürögtek a munkában, de azért ők vezetik a csapatot, s olyan vígan ugrádoznak, hogy még a lóháton ballagó gazda is kedvet kap a gyaloglásra. Azt a gazdát urnak teremtetle az Isten, de azért olyan barátságosan vesz részt a jókedvben, mintha az a szegény munkás ember is a testvére

volna. Nemcsak tudja, de érzi is, hogy nem a ruha, nem a vagyon, hanem a becsületes munka teszi az embert. A becsületes munkás embert pedig akár ur, akár nem ur, egyenlőnek ismeri az Isten.

A jó kedv gyors lépésre serkenti a menetet, s nem csoda, ha az öreg István bácsi öreg élete párjával maradozva kullog. De meg másrésztől azért is olyan kullogó a menésük, mert a Palkó gyerek még hátrább maradt. Kis nyulat fogott, azt köti be a keszkenőjébe. Az a kis nyul pedig olyan kincs, hogy még a nótáért sem adja oda. Hanem amikor készen van a bekötéssel, hipp-hopp! akkorát ugrik, hogy még el is hagyja István bécit. Mire beér az aratók csapata a falu alá, a Palkó gyerek már olyan élesek kurjongat a csapat előtt, mintha az ő parancsolatjára mozogna az egész világ.

A falu népe is vígan köszöni a hazaérkező munkás népet s amint messze távolban lassaukint leszáll az alkony, magasan uszó bányafelhők szinte megállanak az égen, hogy megbánulják azt a világon páriát ritkító magyar népet, amely nemcsak védi, hanem veritékes munkájával gyarapítja is a hazát.

(Kecskemét.)

Kolumbusz és a rántotta.

Pali egyszer így szólt a papájához;
— Papa, tudom, hogy ki találta fel a rántottát.

— Ugyan ki?

— Hát a Kolumbus felesége. Kolumbusz feltalálta a Kolumbus tojását, a felesége meg rántottát csinált belőle, — magyarázta nagy bölcsen Pista.

(Vulkán.)

Markovits Edith.

A magyar dalköltészetnek szenzációja, Tarcsy'nksi Kázmérnak »Muskátli virágok« cimen megjelent dalfüzete. A szép kiállítású füzet 14 magyar dalt tartalmaz, amelyek valósággal forradalmi jelentőségűek a magyar dalköltészet csöndjében. Az érzelmeknek széles skáláján játszik Tarcsy'nksi Kázmér és minden skálán mester, aki egyik sorában könnyeket csal a szemben, a másikkal pezsgésre ösztökéli a vért. Az ábrándozás melankólikusan halk hangja, a szerelem édesbús, epekedő, rajongó melódiája váltakozik bennük a duhajkodás féktelen hejhujájával. S minden dalban pompásan ölelkezik a szöveg a melódiával: egy azon költői iélek isteni szikrától nemzett szülőttei. Nemes veretű, meleg költemények, egyszerű, szivhez férkőző formákba öntve: ezek a Tarcsy'nksi dalok, amelyek megérdemlik, hogy a szellő szárnyára vegye őket és vigye szerte-szét ebben az országban, hogy eljussanak mindenfelé, ahol magyar sziv dobog. A dalfüzet a szerzőnél (Nagykároly) Careiban és a könyvkereskedésekben kapható. Egy füzet ára 100 lei.

Iskolában.

Tanító: Pista, mondj egy melléknevet.

Pista: Kanál.

Tanító: Miért melléknév a kanál?

Pista: Mert minden rendes házban a tányér mellé teszik.

(Vulkán.)

Markovits Edith,

Elek nagyapó üzeni:

Martin Zelma Kolozsvár. A most küldött rejtvényeidnek a megfejtését elfelejtett közölni velem, ha tehát azt akarod, hogy közöljem, még egyszer küld el a rejtvényt, de a megfejtéssel együtt, mert nekem nincs időm a megfejtésre, már pedig csak ha a megfejtést is közlöd, ellenőrizhetem gyorsan, hogy jó-e a rejtvény, vagy sem. Csiky Annuska, Csikszereda. Ritkán irsz, de amikor irsz, akkor jó sokat irsz. Azért irsz pedig ritkán, mert saját bevallásod szerint lusta voltál: nem voltál képes benne ülni a szobában, amikor olyan ragyogóan sütött a nap. Hát bizony, magam is úgy vagyok ezzel: szép időben szívesebben sétálnék a kertemben, mint hogy az asztal mellett üljek, de nekem nem szabad lustálkodnom. Nem csak hosszú levelet írtál, de egy kedves verset is a nevemnapjára, ügylátszik, a te alkotásod, búzditásul közlöm is e helyen:

Nagyapóka nevenapján elmerengve állok,
Gondolataimban két kezéhez szállok,
Nézem e munkától ragyogó két kezét.
Melyet a jó Isten minkünk teremtett.
Ezzel a két kézzel ír nekünk verseket,
Ezzel a két kézzel ír nekünk mesket.
Édes jó nagyapót szeressük is érte,
Az a jó Istenke sokáig éltesse

Azt írod végül, hogy ha ott volnék Csikszeredában, nagy bokrétát hoznál nekem, sokkal nagyobb, mint amekkorát pünkösdkor a csikszeredai unokák adtak. Az a könyv, amelyről beszéltem, karácsonyra fog megjelenni. Igen szép tőled, hogy Szilasy Bélát megszerezted előfizetőnek. A megrendelést továbbítottam a kiadóhivatalnak. Nagyanyókanak jól esett, hogy győpár virágot küldtél, kedves emlékei között helyezte el. — Szabó Ákos, Csucsá. Az első levelet írtad nekem, végezvén az első elemít, ezután már nem kell fárasztanod a te édes jó anyádat, aki eddig helyetted leveleket írt. Irod, hogy a nyáron otthon tanulod a magyar nyelvtant és a helyesírást édesanyádtól és apádtól, aminek én igen örvendek. Hát Úcsike megy-e iskolába őszszel? Édesanyád levelére külön válaszolok. Remélem, megkapta leveletem. — Zélig Endre, Mezőbánd. Elhiszem neked, hogy szeretnél könyvet nyerni, s meg is esik néha, hogy már az első sorsolásnál kihúzzák egyik-másik szerencsés unokám nevét, de természetesen, valószínűbb a nyerés, ha szorgalmasan fejtöd a rejtvényeket. Fényképet nem küldhetek, mert akkor minden unokámnak küldenem kéne, de a kiadó bácsi majd megküldi mellékletül az arcképemet

minden unokámnak. Az írásod elég jó, de lesz még jobb is, ha valamivel gondosabban és nagyobb betűkkel írsz. Hogy hány éves vagyok? Ha megérem, szeptember harmincadikán töltöm be a 67-ik esztendőt. — **Judovics Miklós, Nagyvárad.** Dícséretet érdemelsz azért, hogy igyekszel beváltani ígéretedet és szorgalmasan írsz levelet. Majd a nyár végén aztán számolj be a vakációról is. **Püspöky Árpád, Temesvár.** Verseid figyelemreméltó szárnypótlások, az Ősz címűt majd közlöm is. — **Kovács Manci, Zágon, Háromszék megye.** Ha már ott vagy Zágonban, haza ne menj addig Kolozsvárra, amíg meg nem nézed Mikés Kelemen szülőházának nemrég felfedezett fundamentumát, aztán, remélem, beszámolsz zágoni élményeidről. Névrejtvényed sorrakerül, de hogy mikor kell előfizetned, arról majd a kiadóbácsi értesít. — **Bary Böske, Kolozsvár.** Meghatott szép leveled, az általam végzett munkának a méltatása, kedves szüleidnek meleg üdvözlöt. Lakásotok címét följegyeztem magamnak, s ha Kolozsvárra megyek, mindenesetre meglátogatlak. A kiadóbácsi pótolni fogja a múlt évi 44., 45., 47. és 55. számot és az ez évi 2-iki számot, küld pénzesutalványt is, bár azt hiszem, hogy van az újságnak Kolozsvárt megbízottja, aki fölszedi az előfizetést. A fényképért és a szegfüért hálás köszönet, nemkülömben azért, hogy a Cimbora két előfizetőt szereztél abbéli örömdben, hogy nagyapó kapta a Jókai-nagydíjat. Deák Tusival és Benedek Edittel, akikkel levelezni szeretnél, e helyen közlöm a címedet: Calea Felescului 18. Csillagrejtvényed sorrakerül. — **Hajdu Margit, Baba és Ducika.** Számrejtvényetek sorrakerül. Következő leveletekben azonban ne feledkezzetek meg arról, hol és mikor kelt a levél, mert ez a levélírásnak igen fontos szabálya. — **Vadaí Béluska és Ilike, Élesd.** Most már több időtök van olvasgatni a Cimbora-t és Nagyapó meséit s nyugodtan fejtegethettek a rejtvényeket. Remélem, a levélírásban is szorgalmasok lesztek. — **Zsigmond Sárka, Cainti.** Nem hanyagságból hallgattál oly sok ideig, sok egyéb oka volt annak. Februárban született két kis testvércéd, Zsófi és Bandika, két édes, kis baba, akiket nagyon szeretted és nem győztök eleget dajkálni. Zsófi gondör, barnahaju, kékszemű. Bandika szőkehaju és kékszemű. „Most kezdenek ülni és olyan drágák, hogy leírni is lehetetlen. Azt is írod még, hogy te végzel mindent a házban és a ház körül, mert ott cselédet kapni nem lehet, reggel hét órától este tizenegyig van dolgozók. Így igazán nem esoda, ha nem jutott idő a levélírásra. E sok munka között barátnőd sincen, könyveid sincsenek, sőt a Cimbora is elmaradt. A kiadóbácsi mindenesetre újra fogja küldeni az újságot, ha te szép lassacs-

kán a magad zsebpénzéből letörleszted a hátralékot. Az unokák már itt vannak, igen szeretném, ha velük játszhatnál. A virágbokretát, amelylyel gondolatban előttem állsz, köszönöm. Olyba veszem, mintha csakugyan átadtad volna. — **Weinberger Duci, Gyergyóujfalu.** Azt írod. Halász Ernő bácsi, a baróti, mesélte neked, hogy milyen kedves bácsi nagyapó s te is szeretnéd látni, de hát messze van Alfalu Kisbaczontól. Nincs is olyan messze, mint ahogy te gondold. Sokkal messzibb vidékről is el-el látogat hozzám egyik-másik unokám. Ha Gyergyóba visz az utam, nem kerülöm el a házatokat. A csikszere-dai unokám neve Lőrincz Jucika, az apja vasuti mérnök. Tökmag öfelsége c. könyv nincs, csak Tökmag öfelsége húzza ki a nevedet a Nagyapó kalapjából. Írtam a kiadóbácsinak, hogy küldje meg a könyvet. Azt magam sem tudom megmondani, hogy mikor jelennek meg „Az én könyvtáram” további füzetei, csak anyyi bizonyos, hogy én már tíz füzetet elkészítettem a megjelenésre. — **Kauntz Kornélia, Kolozsvár.** Leveledet továbbítottam a kiadóhivatalnak s remélem, mire ez üzenetet olvasod, megkaptad a hiányzó számokat. — **Páska Judit, Hidalmás.** Gondoltam, hogy beteg voltál és azért nem irtál oly hosszú időn át, mert megszoktam volt, hogy minden héten kapjak tőled egy, sőt két levelet is. Örvendek, hogy végre fölledezték az okát lázas állapotodnak és így további aggodalomra nincsen ok. Arképedet szeretettel várom. — **Babcsák Iluska, Bethlen.** Örvendek, hogy jól sikerült a vizsgád s hogy jövőre nem lesz olyan nehéz a tanulás, mert hugoddal együtt Désen a magyar zárdába fogtok járni, ahova Bethlenből nagyon sokan mennek. A kiadóbácsi pótolja a 25-ik számot. — **Filep Jenő, Magyarszovát.** Négy hónapig ágybanfekvő beteg voltál, azért nem irtál olyan sokáig. Szívemből örvendek, hogy már fel szabad kelned, s határozott vonású írásodon a betegségnek semmi nyoma nem is látszik. Örvendek, hogy oly nagyon tetszik neked a Cimbora s intézkedtem, hogy ezután a te nevedre járjon és küldjék meg az 1. és 14-ik számot, ha van belőlük felesleges példány. Azt igen helyesen teszed, hogy bélyeggyűjtéssel foglalkozol, mert ez valóban hasznos, ismeretgazdagító foglalkozás. Nem külföldben helyesen teszed azt is, hogy most rövidebb levelet irtál, mert nem szabad kifárasztani magadat. Ha majd teljesen egészségesnek érzed magadat, ird meg az ígért hosszú levelet. Kétszeres örömmel ogom olvasni, egyszer azért, mert hosszú a levél, másszor azért, mert ebből látni fogom, hogy egészséges vagy. — **Arvay Gábor, és Klárka, Nagygejóc, Csehszlovákia.** Örömmel látlak unokáim seregében, szeretettel várom további leveleiteket.

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!
A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő 56. nap végén közlöm!
A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

Pótlórejtvények.

Beküldte: ÉBERT LAJOS.

arany	alom
borka	lom
ul	uk
lma	dám
uda	uba
nas	

A kezdőbetűk egy nagy magyar király nevét adják.

Beküldte: SZÓKE BÉLA.

— iri
— öbert
— rab
— alamon
— arló
— l

E szavak kezdőbetűi Erdély egyik városának nevét adják.

Sakkrejtvény.

Beküldte: POLIFKA MARGIT.

G	sz	é	e
n	m	b	e
e	ö	l	z
1926	i	m	r

Névrejtvény.

Beküldte: PARECZ ERZSIKE.

Ilona, Ulrich, Margit, Ádám, Károly, Ignác, Hugó, Csaba, Nóra, Miklós, Judit, Akos.

E nevek kezdőbetűi egy világhírű magyar festőnek a nevét adják.

A Cimbora könyvosztálya

A cserkészkönyvek új árai:

Farkas Gy.: Tábornüz üzen	15—	leu
Radványi K.: Horog István & Co	15—	"
Sztrilich—Mócsy: Cserkész segítségnyújtás	10—	"
Butyko: Törvénytárgyazat	15—	"
Scherer: Próbaidős cserkészkönyve	15—	"
Sztrilich—Mócsy: Tábortűz munkák	20—	"
Radványi K.: Napsugárleventék	15—	"
Kovács D.: Ballag már	15—	"
Scherer: Cserkészek könyve	15—	"

A Magyar Ifjúság Könyvtára

kellemes és szórakoztató olvasmánnyal kedveskedik az ifjúságnak. Köteteit azonban élvezettel olvashatják a felnőttek is. Olcsó pénzért nemes szórakozást találhat a kötetek olvasója, amikor ma az általános drágaság miatt a jó könyv ára is elérhetetlen magasságra hágott. Eddig a következő kötetek jelentek meg:

1. sz. Magyar elbeszélők, nyolc elbeszélés ára lei 15—
- 2-3. sz. Benedek Elek: Gyermekszínház lei 25—
- 4-5. sz. A. Conan Doyle: Tüzkőrüllő történetek lei 25—

SAJTÓALATT:

6. sz. Bábjátékos Pali, Irta: Strom Tivadar.
7. sz. Li Fön bosszúja Westermann F. P.
8. sz. Az egyszemű May Károly.
- 9-10. sz. Robinson Crusoe Defoe Dániel.

CIMBORA

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Szerkesztőség:

Bajánfi-Mici (Kisbaczon) u. p. Bajánfi-Mare (Nagybaczon) jud. Treiscaune (Háromszék-megye). E címre küldendő a „Cimbora” részére szánt kéziratok, az Elek Nagyapóhoz írott levelek és rejtvénymegfejtések.

Kiadóhivatal:

Satu-Mare (Szatmár) Str. Mircea cel Mare 3.
A kiadóhivatalhoz küldendő a „Cimbora” előfizetési bejelentéssel és díjjal.

Előfizetési díjak:

Romániában évi 400 lei, negyedévenként 100 lei.
Csehszlovákiában évi 80 csehkrona, negyedévenként 20 csehkrona.
Magyarországon évi 144.000 magyar korona, negyedévenként 36.000 magyar korona.
Ausztriában évi 112.000 ösztirák korona, negyedévenként 28.000 ösztirák korona.
Jugoszláviában évi 200, negyedévenként 50 dinár.

Laptulajdonos: Szabadsajtó-könyvnyomda és Lapkiadó Rt.
Felelős szerkesztő: Dénés Sándor.

örült, hogy most azt is megismeri. De mikor az idegen urat meglátta, esodálkozva mormogott magában:

— Ejnye, de ismerős ez az ismeretlen! Szakasz-
tott olyan vörös ábrázatja van, mint Csalóky Má-
tyásnak.

Menten meg is kérdezte:

— Nem Csalóky úr rokonához van szerencsém?

Az idegen ur elmosolyodott.

— Hasonlítunk egymáshoz, ugyebár? Pedig na-
gyon távoli atyafiak vagyunk. Az én nevem Sakál Ti-
hamér.

— Hm, Sakál?! — dörmögött Balambér. — Apám
uram ismert egy Sakált, régen, mikor táncolni tanult
az állatkertben. De ugy emlékszem, nem valami derék
fickó volt ökelme!

A vonat befutott a határállomásra. Sakál ur visz-
szavonult a fülkéjébe, mert jöttek a vámőrök, a pogy-
gyászt, utlevelet vizsgálni. Sok idő eltelt vele, dél is el-
mult, mire a vonat tovább indulhatott a szép Dráva-
völgyben. Szemes doktor és Balambér közben jól be-
ebédeltek az étkezőkocsiban. Mikor beléptek mindenki
Balambér felé fordult és az utasok mosolyogva sut-
togták egymásnak:

— Ez az a bácsi, aki azt hitte, hogy a lóbőr fran-
cia szó!

— Aki englis spoken-t akart enni! Aki úgy horkol,
mint egy katonabanda!

A vonat magasan, a hegy oldalban kanyargott.
Lenn zugott a folyó, a hegyeken ritkás bükk- és gyer-
tyánerdők sárgultak. Lassanként közeledett az alkony.
Szürke ködgomolyok libegtek a folyó fölött, amikor a
nap lecsuszott a hegyek mögé. Felpirult napnyugaton
az égbolt, ragyogó rózsaszínnel izzottak a felhők, majd
halványodni kezdtek és hűs szellő teregette őket vala-
mi láthatatlan, mennyei akol felé!

A vonaton kigyultak a lámpák, az utasok felhuz-
ták a nyitott ablakokat, mert küntről már az ősz lehel-
lete borzongott be a kocsikba. Szikraesőt szórt a moz-
dony az alkonyi sötétbe, visszhangosan verték vissza
a dübörgést a sziklák.

Mire egészen feketébe váltott az este, elmaradtak
az erdők, kopár mészkősziklák meredeztek a sinek
mellett.

— Triesztben majd egyenesen a hálókocsiba szál-
lunk — szólta Szemes doktor, mert észrevette, hogy Ba-
lambér nagyokat ásít. — Addig csak így ülve szunyó-
kálunk.

Am, mikor felkelt a hold s ezüsthénnel szórta be
a tájat, elszállt az álom Balambér szeméről. Kibámu-
lt a fényes éjszakába, nézte a kopár hegyeket, amiken
sehol sem lehetett fát, bokrot látni s emberi hajlék is
alig akadt.

— Zord vidék ez — morfondérozott mellette Sze-
mes doktor. — Kietlen mészkősziklák, nincs rajtuk ter-
mőföld, de még a víz is ritka!

— Talán nem esik erre az eső? — kérdezte Balam-
bér.

— Esik biz' az elég, de a sziklák mind elnyelik a
vizet. Beszivárogoz a repedéseken és a föld alatt folyik
tova. Belül egész hegység, csupa üreg, csupa barlang.
Ha valami óriási óriás ráütne a tenyerével, úgy kon-
gana, mint az üres hordó.

Késő éjszaka érkeztek meg az olasz határra.

— Itt is van egy csinos barlang! — figyelmeztette
Szemes Tóbiás Balambért. — Hallotta-e már hírét az
adelsbergi cseppkő-barlangnak? Ott vagyunk most.

Balambér bizony nem sokat tudott a híres bar-
langról.

— De láttam az aggteleki barlangot — szólta büsz-
kén. — Annál már ez nem lehet különbség!

— Az igaz — felelt a doktor. — Az aggteleki bar-
lang talán még szebb is, mint ez. Hanem itt kényelme-
sebb dolga van a turistáknak. Kis vasutat vezettek vé-
gig a barlangon, abban ülve lehet megtekinteni a sok
esodálatos cseppkő-alakzatot.

— Az már igazán kényelmes lehet — vélte Balam-
bér. — Emlékszem, mennyire elfáradtam, mikor az
aggteleki barlangban nyolc óra hosszat cammogtunk a
föld alatt. Pedig elég erős bundás vagyok!

Az olasz határtól már nem messze van a tenger.
Éjfél tájban egyszerre nagyot kanyarodott a vonat s a
távolban ezernyi fényes pont gyulladt ki hirtelen. A
trieszti kikötő! A holdfényben jól látszott a sok hajó
az ezüstszerű hullámok hátán. Gőzösök, vitorlások jöt-
tek-mentek; de sajna, nem sokáig gyönyörködhetett
bennük Balambér. Kattogtak a váltók a vonat kerekei
alatt, házak tüntek fel és surrantak tova s pár pere

mulva fujtatva, lihegve állt meg a vonat a triezsti pályaudvarban.

No, volt itten nyüzsgés, sürgés-forgás, de akkora, hogy Balambér urfi bizonyosan belezavarodik, ha nincs ott a jó Szemes doktor, akit az ilyesmi nem hozott ki a sodrából. (Csak a Balambér-ordítása.)

Átadta a csomagokat a hordároknak s megtudakolta, mikor indul a legközelebbi vonat Torino-ba, a francia határ felé.

— Csak egy fél óránk van az indulásig — szolt aztán Balambérhoz, — a városba tehát nem mehetünk be. Inkább azonnal beszállunk és lefekszünk aludni! Elég későre jár már az idő!

— Helyes — válaszolt az urfi. — Majd eljutok én még valamikor Triesztbe több időre is. Most csakugyan rám fér egy kis alvás!

Beszálltak a hálókocsiba, ahol már puha, vetett ágyak vártak a két fáradt utasra. Ilyet sem látott még Balambér. Egymás fölött volt jobbról-balról két-két ágy; a felsőbe úgy kellett kis létrán felkapaszkodni.

— No, Barlanghy ur, ki aludjon a kakas-ülön? — kérdezte Szemes doktor, mikor beléptek.

— Ajánlom, Barlanghy ur maradjon odalenn — szolt az egyik felső ágyból Sakál Tihamér. — Ha ráesnék doktor urra, még agyonlapítaná, míg neki meg sem kottyán, ha doktor ur talál rá pottyani!

— Az igaz! — nevetett a doktor, aztán megkérdezte:

— Uraságod is velünk tart? Meddig lesz szerencsénk?

Sakál ur vinnyogva nevetett.

— Óh, azt még magam sem tudom. Lehet, hogy Torinóig, de megeshetik, hogy előbb ki kell szállnom.

— Szóval, az éjszakát együtt töltjük — mondta a doktor. — Örülök, hogy még itt, messze idegenben is magyarok közt lehetek.

— Én is nagyon örülök! — bólogatott Balambér. — Kivált, ha Sakál ur is olyan kedves, ügyes utitárs, mint a rokona.

— Hehehe! Majd meglátja, Balambér ur, majd meglátja! — vinnyogott Sakál ur.

Mikor lefeküdtek, Szemes doktor behuzta a függönyöket ajtón, ablakon, eloltotta a lámpát, aztán csen-

Elgyönyörködtek a csillogó-villogó, hullámzó nagy vízben, amelynek partján csinos villák kandikáltak ki a fák közül s amikor eltűnt szemük elől a tó, kifizették a reggelit és visszatértek a fürkőjükbe.

Megint dombok közt rohogott a vonat. De most már napfény ragyogott a sárga tarlókon, barna szántásokon, a szállótermő, mosolygó domboldalok fölött. Balambér lassankint elálmosodott az ingó-ringó ruha bársonyülésen. Félrebillent a feje, kiesett szájából a pipa, elaludt ő kelme édesdeden.

Szemes doktor hagyta, nem zavarta; legalább nem csinál semmi galibát. Hanem az utasok a harmadik kocsiából is átjöttek és bekukucskáltak a fürkébe: hol rejtőzik az a rettentőhangu katonabanda! Katonabandát nem láttak, csak Balambér horkolt odabenn. A nénik, hácsik befogták a fülüket, úgy menekültek vissza.

Jó verset aludt az ifjú, amikor végre felrázta Szemes doktor.

— Barlanghy ur, ébredjen, a határon vagyunk!

Barlanghy felnyitotta a szemét.

Sópi, sópi, molyogta álmosan. — Tehát nemsokára Franciaországban leszek!

— Ott bizony majd csak holnap éjjel leszünk! — nevetett Szemes Tóbiás. — Ez még csak a jugoszláv határ.

— Hát nem Franciaországba indultunk! Talán bizony rossz vonatra szálltunk!

— Dehogy szálltunk, dehogy — nyugtatta meg a doktor. — Franciaországba megyünk, de Jugoszlávián meg Olaszországon keresztül visz az út oda! Most a Dráva folyó völgyében kapaszkodunk majd e darabig, aztán elkanyarodunk a tenger felé. Éjjel után érünk a tengerpartra, Triesztbe. Az már Olaszországban van. Ott majd át kell szállnunk másik vonatra.

— Éljen, éljen, hát a tengert is meglátom! Az imént láttam a magyar tengert, éjjel után meglátom az olasz tengert! Mégis csak szép találmány a vasut! — ujjongott az urfi.

— Az olasz vasuton jobban fog telni az időnk — szólalt meg a hátuk mögött, a folyosón egy idegen ur. — Az olasz vasutakon már drótnélküli telefon is van.

Balambér hátrapillantott a beszélőre. Hallott már valamit a drótnélküli telefonról, azért nagyon meg-

— No, bolond egy nyelv, az már bizonyos! Hogy lenne a víz ló? Hát a vaját hogy mondják?

— Pörr!

— Teríngette, hisz' ez mind magyarul van! — ujjongott a vitéz kecskevadász. — Soh' se hittem volna, hogy tudok franciául!

Avval elkiáltotta magát:

— Hej, pincér, lóbőr söpri!

Ugrott a pincér a szörnyű ordításra.

— Mit parancsol uraságod?

— Hát maga nem tud franciául? — rivallt rá Balambér.

— De igenis, parancsára!

— Akkor miért nem érti meg, amit kérek? Lóbőrt adjon nekem!

— Lóbőrt kérem! — hebegett a pincér. — De hisz' ez magyarul van, kérem!

Szemes doktor majd lefordult a székről nagy nevetében. Az utasok elejtettek esészt, villát, kanalat, annyira kacagtak.

Az előkelő turista lóbőrt kért franciául!

— Nem olyan könnyű ám az a francia beszéd, mint kigyelmed gondolja! — szólt végül Szemes doktor. — Nem elég a szavakat egymás mellé rakni, egyéb is kell ahoz!

— No, nem is beszéllek én többet franciául! — dühöngött Balambér. — Hozzon vizet és vaját! — ordított a pincérre. — Hát ha a víz ló, a vaj bőr, kérek meg söpri, akkor miért nem érti meg azt, hogy lóbőr söpri? Látom, már a doktor ur is be akar csapni!

Szemes Tóbiás engesztelgette a haragvó turistát, de Balambér nem akart megbékülni. Csak akkor derült fel az ábrázata, mikor egy halvány napsugár siklott a poharára. Kipillantott az ablakon: nini! Elállt az eső, szakadoznak a fellegek! Mosolyog közülök a jó öreg Nap és a sugarai ott messze, messze valami óriás, sima, kék tükrön csillanak meg.

— Oh, beh szép! — állt fel az asztaltól és odalépett az ablak mellé.

— Az bizony! A Balaton! — mondta Szemes doktor és ő is kitekintett.

— Ez a Balaton? — csodálkozott az ifjú.

— De szép, nagy tükör! Ugyan jól futnak a lovak, hogy ilyen hamar ideértünk!

desen jóéjszakát kívánt az uraknak és hamarosan elaludt.

Balambér izgett-mozgott még egy ideig, de mire a vasut újra elindult lihegő útjára, ő is javában huzta a jégen azt a bizonyos lóbőrt, amit a délelőtt emlegett.

VI.

— Jaj, fiam, Balambér! Balambér! Ébredj, Balambér!

Balambér felnyitotta a szemét és bámulva nézett körül. Már világos nappal volt, a vonat egyenletes dübörgéssel vágatott.

— Ejnye, de jól aludtam! — dübnyögött. — Azt álmodtam, hogy a nevemen szólít valaki!

Ebben a pillanatban újra felhangzott a hívószó:

— Jaj, jaj, Balambér fiam, segíts! Nem hallod a hangomat?!

Az urfi ijedten ugrott le az ágyról. Talán a doktor ur szelítött — gondolta és bekukkantott Szemes Tóbiás ágyába. De az üres volt, a doktor úgy látszik, felkelt már és reggelizni ment. Sakál Tilamér nyugodtan aludt a másik ágyban.

— Valaki már megint tréfál velem — mérgeledött Balambér. — Vagy képzelődöm talán?

De a hang megszólalt újra:

— Segíts Balambér fiam, hallod-e? Felelj már végre-valahára!

Balambér toporzékolt mérgében.

— Azt a láncos-lobogós mindenét, kin segítek, hol segítek? Ki kiabál itten?

— Mi baja van, kedves Barlanghy ur? — szólta le nyájasan Sakál ur az ágyból. — Felébredtem a nagy dörmögésére! Miért járja így öltözetlenül a táncot?

— Valaki a nevemet kiabálja! — válaszolt Balambér. — Hallgassa csak!

Figyeltek mind a ketten.

— Jaj, siess, siess, Balambér! Segíts! — hangzott fel csakhamar.

Sakál ur tudákos arcot vágott.

— Nekei vajat hozzon, kérem!

— Igenis, — hajlongott a pincér. — És mit rendel uraságod? — kérdezte Balambértól.

— No, olyat eszem most, amit még sohasem ettem! — kiáltott mosolyogva az ifjur. — Hozzon egy adag english spoken-t!

— Buff! Buff! Bruhhaha! — A szegény pincér szája elé kapta a kezét, de a nevetést nem bírta visszafojtani. Az idegen urak is kacagtak, ahogy a torkukon kifért.

— Hahaha, english spokent akar enni a turista ur!

Szemes doktor jóízűen mosolygott, aztán elmagyarázta Balambérnak, hogy az englis spoken nem enni-való; vagyis, hogy az étkezőkocsiban az angol szót is megértik a pincérek.

— Ejnye, a gurigáját! — vakargatta Balambér a füle tövét. — Ha nem étel, akkor minek írják az ételek közé! Hozzon hát kend egy esése kávé!

Perdült-fordult a feketefrakkos pincér, pillanat mulva ott illatozott a kávé az ifjur orra előtt.

Mig szürcsölgette, eszébe jutott, hogy mit csinál majd Franciaországban, mikor egy szót sem tud franciául.

— Kedves doktor ur — szólta Szemes Tóbiáshoz — egy pár francia szót mégis meg kellene tanulnom, ha már egyszer Franciaországba megyünk!

— Igaz biz' az! — bölintott a doktor. — Hát csak tessék kérdezni, majd én megmondom, mit hogyan hívják!

Balambér felhörpölte a kávéját, aztán így szólta:

— Először is azt szeretném tudni, hogy mondják azt: kérek.

— Zsö pri — felelt a doktor.

Balambér széles mosolyra huzta a száját.

— Nono — mondta — hisz' ez olyan, mintha magyarul lenne! Ilyenformán kezdődik az a nóta: Söpri a pápai uccát! Hát azt, hogy víz?

— Ló!

Most már nem mosolygott, de kacagott Balambér.

— Ló! Talán lóvá akar tenni doktor ur?

De a doktor komolyan rázta a fejét.

— En nem szoktam senkit sem lóvá tenni. Víz franciául ló, akár hiszi, akár nem.